

Summe der Abschnitte zwischen dem Vieleck Π_2 und dem Kreise $K_2 < \epsilon$, (3)

Durch Addition von (3) und (2) bekommen wir $\Pi_2 < \Sigma$. (4)

Dem Kreise K_1 umschreiben wir ein dem Vieleck Π_2 ähnliches Vieleck, es sei Π_1 . Nach Euklid XII, 1 ist $\frac{\Pi_1}{\Pi_2} = \frac{BA^2}{Z\Theta^2}$. (5)

Aus (1) und (5) haben wir $\frac{\Pi_1}{\Pi_2} = \frac{K_1}{\Sigma}$, wobei $\Sigma > K_2$ ist.

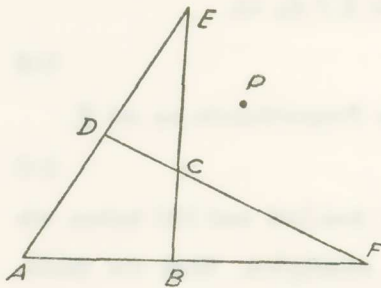
Weil nun $\Pi_1 > K_1$, so ist auch $\Pi_2 > \Sigma$, (V, 14). Dies ist aber wegen (4) unmöglich. Derselbe Beweis, dass $\frac{Z\Theta^2}{BA^2} = \frac{K_2}{\Sigma}$, wobei $\Sigma > K_1$, nicht gilt. Es bleibt also $\Sigma = K_2$.

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ.—Περὶ ἑνὸς θεωρήματος τῆς Γεωμετρίας τοῦ Morley-Lebesque, ὑπὸ Θ. Βαροπούλου*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάνν. Ξανθᾶκη.

Αἱ ἐσωτερικαὶ τριχοτόμοι τῶν γωνιῶν A, B, C τριγώνου τυχόντος ABC, τεμνόμεναι καθορίζουν ἰσόπλευρον τρίγωνον.

Ἔπεται γεωμετρικὴ ἀπόδειξις τῆς προτάσεως στηριζομένη εἰς τὰ ἐξῆς γνωστά.

1. Ἐστω ἐν πλήρες τετράπλευρον ABCDEF. Τὰ τρία ζεύγη εὐθειῶν PA, PC; PB, PD; PE, PF ἐνουσῶν τυχὸν σημεῖον P μὲ τὰς ἔναντι κορυφὰς εἶναι ἐν ἐνελείξει, δηλαδὴ εἶναι συζυγῆ ὡς πρὸς δύο σταθερὰς εὐθείας Px, Py.

Πράγματι αἱ ἐκ τοῦ P ἀγόμεναι ἐφαπτόμεναι εἰς τὰς κωνικάς, αἵτινες ἐφάπτονται τῶν τεσσάρων εὐθειῶν πλευρῶν τοῦ τετραπλεύρου, ἀποτελοῦν ἐνέλειξιν.

Μεταξὺ τῶν κωνικῶν τούτων εὐρίσκονται τὰ ζεύγη τῶν σημείων

A, C; B, D; E, F.

Ἐὰν αἱ γωνίαι (PA, PC), (PB, PD) ἔχουν τὰς αὐτὰς διχοτόμους Px, Py, τότε τὸ αὐτὸ θὰ ἰσχύη καὶ διὰ τὴν γωνίαν (PE, PF), καθ' ὅσον Px, Py εἶναι συζυγεῖς ὡς πρὸς τὰς εὐθείας ἐκάστου τῶν δύο ζευγῶν PA, PC; PB, PD.

2. Ἐστω P ἐν σημεῖον τοῦ ἐπιπέδου καὶ ἐν τρίγωνον ABC. Ἡ συμμετρικὴ τῆς PA ὡς πρὸς τὸ τρίγωνον εἶναι ἡ εὐθεῖα AP', ἥτις μετὰ τῆς AC σχηματίζει τὴν αὐτὴν γωνίαν ἣν καὶ ἡ AP σχηματίζει μετὰ τῆς AB.

* TH. VAROPoulos, Sur un théorème de la géométrie de Morley-Lebesque.

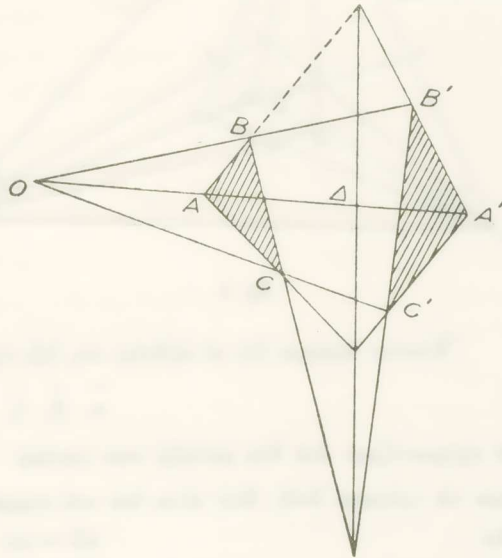
Αί συμμετρικαί τῶν AP, BP, CP συνέρχονται εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον P' .

Τὰ δυὸ σημεῖα P, P' καλοῦνται ἀντίστροφα ὡς πρὸς τὸ τρίγωνον.

3. Δύο τρίγωνα $ABC, A'B'C'$ καλοῦνται ὁμόλογα, ὅταν:

α) αἱ εὐθεῖαι AA', BB', CC' αἱ ἐνοῦσαι τὰς ὁμολόγους κορυφὰς ἀνέρχονται δι' ἐνὸς σημείου O , καλουμένου κέντρου τῆς ὁμολογίας.

β) τὰ σημεῖα τομῆς τῶν ὁμολόγων πλευρῶν $AB, A'B'; BC, B'C'; CA, C'A'$ κεῖνται ἐπ' εὐθείας, ἣτις καλεῖται ἄξων τῆς ὁμολογίας. Ἐκατέρω τῶν δύο τούτων ἰδιοτήτων συνεπάγεται τὴν ἄλλην.

4. Εἰς τὸ σχῆμα 1 θεωρήσωμεν τὸ τετράπλευρον $αΒβΑ$, οὔτινος τελευταῖα κορυφαὶ εἶναι c καὶ τὸ σημεῖον τομῆς ω τῶν $A\alpha, B\beta$.

Αἱ γωνίαι $(C\alpha, C\beta)$ καὶ (CA, CB) ἔχουν τὴν αὐτὴν διχοτόμον, δηλαδὴ εἶναι συμμετρικαί, ὅθεν Cc καὶ $C\omega$ εἶναι συμμετρικαί.

Ἄλλὰ τὸ σημεῖον ἀντίστροφον τοῦ c ὡς πρὸς τὸ τρίγωνον ABC εἶναι τὸ γ , ἄρα $C\omega$ διέρχεται διὰ τοῦ γ καὶ αἱ εὐθεῖαι $A\alpha, B\beta, C\gamma$ συγκλίνουν, ὅτε τὰ τρίγωνα $ABC, αβγ$ εἶναι ὁμόλογα.

Αἱ συμμετρικαὶ $A\alpha, B\beta, Cc$ τῶν $A\alpha, B\beta, C\gamma$ συγκλίνουν εἰς τὸ σημεῖον O ἀντίστροφον τοῦ ω .

Ἄρα τὰ τρίγωνα $ABC, αβγ$ εἶναι ὁμόλογα.

Τὸ τετράπλευρον $c\omega\gamma\alpha$ ἔχει ὡς τελευταίας κορυφὰς τὸ σημεῖον c καὶ τὸ σημεῖον τομῆς h τῶν $c\omega, \alpha\gamma$.

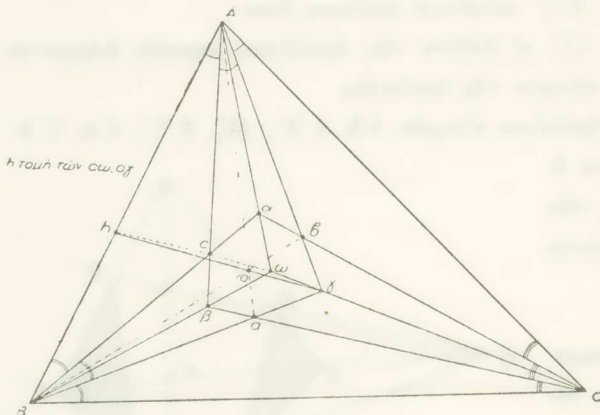
Ἄλλ' αἱ γωνίαι $(cA, \gamma A), (\alpha A, \omega A)$ ἔχουν τὰς αὐτὰς διχοτόμους, ἄρα Ac, Ah εἶναι συμμετρικαὶ καὶ h κεῖται ἐπὶ τῆς συμμετρικῆς AB τῆς AC .

Εἰς τὸ τετράπλευρον $AB\beta\alpha$ ἡ $\alpha\beta$ συναντᾷ τὴν AB εἰς τὸ σημεῖον h' συζυγῆς τοῦ h ὡς πρὸς τὰ A καὶ B .

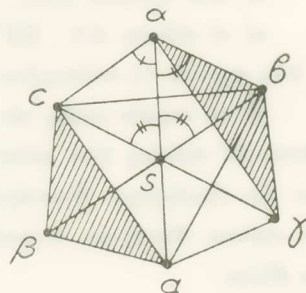
Εἰς τὸ τετράπλευρον $ABba$ ἡ εὐθεῖα ab συναντᾷ τὴν AB εἰς τὸ σημεῖον h' συζυγῆς τοῦ h ὡς πρὸς τὰ A καὶ B .

Ἄρα ab καὶ $\alpha\beta$ τέμνονται ἐπὶ τοῦ ἄξονος ὁμολογίας τοῦ ABC καὶ $αβγ$ ἢ τῶν ABC καὶ $αβγ$.

Τὸ αὐτὸ διὰ τὰς bc καὶ $\beta\gamma$, καθὼς καὶ τὰς ca καὶ $\gamma\alpha$, κατ' ἀκολουθίαν τὰ τρίγωνα abc καὶ $\alpha\beta\gamma$ εἶναι ὁμόλογα καὶ αἱ aa , $b\beta$, $c\gamma$ συγκλίνουν (σχ. 2) εἰς τὸ σημεῖον s .

Σχ. 1.

Σχ. 2.

Ἔπεται ἀμέσως ὅτι αἱ εὐθεῖαι aa , $b\beta$, $c\gamma$ εἶναι αἱ διχοτόμοι τῶν γωνιῶν

$$\widehat{\alpha}, \widehat{\beta}, \widehat{\gamma},$$

καὶ σχηματίζουν ἀνὰ δύο μεταξύ των γωνίας $\frac{\pi}{3}$.

Ἄρα τὰ τρίγωνα Sab , Sac εἶναι ἴσα καὶ συμμετρικὰ ὡς πρὸς Sa

ὅθεν

$$ab = ac$$

ὁμοίως

$$bc = ba.$$

5. Ἴδου ἤδη ἡ ἐκφωνηθεῖσα πρότασις ὡς μερικὴ περίπτωσις τοῦ θεωρήματος τοῦ *Morley*.

Καλοῦμεν πρώτας τριχοτόμους προσκειμένας εἰς τὰς AB , BC , CA τὰς εὐθείας $A\beta$, $B\gamma$, Ca καὶ εἰς τοῦ A τὰς εὐθείας $A\beta'$, $A\beta''$, αἵτινες σχηματίζουν μετὰ τῆς $A\beta$ τὰς γωνίας $\frac{\pi}{3}$, $\frac{2\pi}{3}$.

Αἱ τρεῖς εὐθεῖαι $A\beta$, $A\beta'$, $A\beta''$ καλοῦνται πρώται τριχοτόμοι εἰς τὸ A . Ὁμοίως ἔχομεν τὰς εἰς τὸ B πρώτας τριχοτόμους $B\gamma$, $B\gamma'$, $B\gamma''$ καὶ τὰς εἰς τὸ C πρώτας τριχοτόμους Ca , Ca' , Ca'' .

Ἴδου τὸ θεώρημα τοῦ *Morley*.

Τὰ 27 σημεῖα τομῆς a, b, c τῶν ζευγῶν τῶν πρώτων τριχοτόμων τῶν γωνιῶν A, B, C , προσκειμένων εἰς τὰς πλευρὰς AB, BC, CA διαχωρίζονται θ ἀνὰ θ ἐπὶ 9 εὐθειῶν καὶ εἶναι κορυφαὶ 27 ἰσοπλεύρων τριγώνων. Ἡ ἀπόδειξις εἶναι ἡ ἴδια.

Ἡ μελέτη τῶν n -χοτόμων ($n \geq 3$) ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Lebesgue¹.

Ἐκ τῶν 27 ἰσοπλεύρων τριγώνων τοῦ θεωρήματος τοῦ Morley 3 ἔχουν κορυφὰς τὰ σημεῖα a , τρία τρίγωνα ἔχουν κορυφὰς τὰ σημεῖα b , καὶ τρία τὰ σημεῖα c .
Τὰ 18 ἄλλα τρίγωνα ἔχουν κορυφὰς ἓν a ἓν b καὶ ἓν c .

Ἰδιαιτέρως τὰ σημεῖα τομῆς τῶν προσκειμένων εἰς τὰς πλευρὰς AB, BC, CA ἑσωτερικῶν διχοτόμων εἶναι κορυφαὶ ἑνὸς ἰσοπλεύρου τριγώνου $a_{11}b_{11}c_{11}$.

RÉSUMÉ

Dans le second livre postume de Henri Lebesgue se trouve exposé, pour le cas des trisectrices, un resultat du géomètre Frank Morley, qui, pour le cas de $n=3$, prend la forme suivant: «*Les 27 points d'intersection a, b, c des couples de trisectrices adjacentes aux côtés BC, CA, AB se repartissent 6 à 6 sur 9 droites dont les trisections ont des inclinaisons moyennes arithmétiques de celles de côtés; ces points sont les sommets de 27 triangles équilatéraux*» Lebesgue remarque que bien des parties de cet énoncé s'obtiennent par la géométrie.

Nous établissons dans cette courte note, par des voies géométriques, la proposition en question, selon l'assertion de Lebesgue.

ΓΕΩΡΓΙΑ.— Ἡ ἀποτελεσματικότητα τῆς φωσφορικής λιπάνσεως διὰ τὴν παραγωγικὴν ἀνάπτυξιν τῆς καλλιιεργείας τῶν ἔτησίων ὄσπριων ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ Δημ. Ἀθ. Πάνου. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κωνστ. Ἰσαακίδου.

Ἡ παραγωγή τῶν ὄσπριων καὶ γενικώτερον τῶν ἔτησίων ψυχανθῶν ἐπηρεάζεται, ὡς γνωστόν, ἀπὸ πλείστους παράγοντας, μεταξύ τῶν ὁποίων ἀποφασιστικὴν σημασίαν ἔχει ἡ χρησιμοποιουμένη ποικιλία, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ἐφαρμοζομένη λίπανσις.

Διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν διερεύνησιν τῆς λιπάνσεως ὁ Γεωργικὸς Σταθμὸς Ἐρεῦνης Λαρίσης διενήργησεν ἐπὶ σειρὰν ἑτῶν πειράματα εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας (1) καὶ (2) μὲ ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα.

Ἐνταῦθα προτιθέμεθα νὰ ἀνακοινώσωμεν τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα πολυετοῦς πειραματισμοῦ, ὅστις ἐγένετο εἰς τὰς κεντρικὰς ἐκτάσεις τοῦ Ἰδρύματος, αἱ ὁποῖαι εἶναι καὶ ἀρκούντως ἀντιπροσωπευτικαὶ τῆς πεδιάδος Λαρίσης.

Οἱ ἀγροὶ εἶναι ἀργιλλώδους συστάσεως μὲ ποσοστὸν φυσικῆς ἀργίλλου μέχρι καὶ 49,48 %, μικρᾶς περιεκτικότητος εἰς χουμάδα, ἣτις διακυμαίνεται εἰς τὸ ἀνώτε-

¹ Βλπ. τὸ βιβλίον «Sur les constructions géométriques» ch. IV, καθὼς καὶ τὸ Enseignement mathématique 1939-1940, nos 1, 2, 3, p. 39' ἐπίσης Congrès de l'Avancement des Sciences, à Liège, 1939.